

בולי יום העצמאות תשכ"ט

Independence Day Stamps 1969

98

16.4.69

ה ש י ר ו ת ה ב ו ל א י

ירושלים • תל אביב • יפו • חיפה • טבריה • נתניה • באר שבע • נ.ת. לוד

PHILATELIC SERVICES

JERUSALEM • ISRAEL

גייסות השריון

דרך ארוכה עשו גייסות השריון של צה"ל, עד שהגיעו לעצמתם ורמתם הנוכחית. שמו של השריון הישראלי הולך לפניו וההערכה כלפיו רבה, אך חבלי לידה רבים עברו על הגייסות עד הגיעם הלום. כמו חילות רבים אחרים בצה"ל ניתן למצוא גם את ניצני השריון עוד בתקופת ההגנה, בצורת משוריני הנוטרים והמשמרות הנעים במאורעות 39–1936. במלחמת הקוממיות והמאורעות שקדמו לה הונח הבסיס הראשון לכוחות השריון של צה"ל. כוחות אלה צמחו יש מאין. ראשונים היו "משוריני הסנדוויץ" – משאיות ואוטובוסים שצופו בלוחות מתכת ובתווך לוחות עץ. משורינים פרימיטיביים אלה ליוו את שיירות האספקה לירושלים ולשובים מבודדים. הם נטלו חלק עיקרי במלחמה על עורקי התחבורה.

ראשוני הטנקים נראו בצה"ל במלחמת הקוממיות. היו אלה טנקים שהוצאו ממחסני גרוטאות של מלחמת העולם השנייה, או מספר טנקים שהוחרמו מהצבא הבריטי בארץ ישראל. שרמנים ישנים, טנקי הוצ'קס ושני קרומבלים. לראשונה הופעל טנק כשהוא מוצב על גבי משאית. אל טנקים אלה סופחו זחלמים וכך הוקמה חטיבה 8 – חטיבת השריון הראשונה בצה"ל. טורי שריון אלה שיחררו בין השאר את נצרת ובעזרתם נערך המבצע הגדול – חורב – שחתם את המלחמה ושבּוּ חדרו כוחות צה"ל לסיני עד אבו־עגילה.

עד מבצע קדש התלבטו בצה"ל בחיפוש דרך באשר לדרך של השריון. ב-1954 קיבל חיל השריון מעמד של גייס. הוקמו מסגרות חדשות ונרכשו טנקים חדשים. א.א.מ. איקס 13 ושרמנים שתותחיהם הוחלפו. הוקמו קורסים חדשים ואנשים יצאו ללימודים בארצות ידידותיות. מבצע קדש העלה את השריון הישראלי על המפה. הכוח שהכריע את המערכה היה השריון ואנשיו הם

שהגיעו ראשונים, תוך 7 ימים מפרוץ הקרבות, לתעלת סואץ. מאז היה ברור כי השריון הוא אגרוף הברזל של צה"ל. השריון הפך לכוח המחץ המכריע בחילות היבשה ובהתאם לכך ניתנה לו מאז עדיפות ראשונית. תפקידו מאז – העברת המלחמה לשטחי האויב והכרעת המלחמה.

מאז מבצע קדש ועד מלחמת ששת הימים הפך צה"ל לצבא משורין המתבסס בעיקרו על עוצבות השריון. הטנקים היו רק חלק אחד בעוצבות אלה: לידם החלו לפעול החי"ר והמשורין, הארטילריה המתנייעת, הפלסים ואנשי החימוש והאפסנאות. נוספו יחידות שריון חדשות, רובן של אנשי מילואים. נרכשו טנקי צנטוריון ופטונים ולשרמן החדש הורכב תותח חדיש 105 מ"מ ומנועי דיזל. האכיכות עלתה לא רק בכלים אל גם ברמה מקצועית. נערכו תמרונים גדולים תוך שיתוף פעולה עם זרועות וחילות אחרים. תקריות הגבול בקשר לנשיון להטות את מי הירדן מצאו את השריונאים מוכנים.

מלחמת ששת הימים היוותה שיא בהתפתחות גייסות השריון והוכחה כי צלחה דרכם. שלוש האוגדות המשורינות בסיני הן שמוטטו תוך ארבעה ימים את הצבא המצרי הגדול. בסיני נערכו קרבות טנקים מן הגדולים בתולדות השריון בכלל. ברמת הגולן הבקיע השריון דרכו בין הביצורים הסוריים ובירדן – פרצו במהירות ללב יהודה ושומרון. נוצר מושג בצה"ל: בקצב השריון. היתה זו מלחמה קצרה, והרבה תודות לשריון של צה"ל. מלחמה קצרה שקדמו לה הכנות ממושכות. הפלדה ניצחה, אך מאחוריה עמד השריונאי. האדם שמאחורי הפלדה, שבלעדיו אין ערך לברזל ולתותח. גם לאויב שריונים רבים, אך שריונאי צה"ל, סדיר ומילואים, טובים ומעולים יותר.

חיל הים

חיל הים אינו מן הזרועות הגדולים בצה"ל, אך שרשיו טמונים בשנים שלפני קום המדינה – ב"צי הצללים" של ספינות המעפילים ובצי הסוחר העברי של הישוב היהודי בארץ ישראל. במקביל למאמצי ההתיישבות על הקרקע נעשו תמיד מאמצים לכבוש הים. יחידים וקבוצות ניסו לרכוש ספינות שמפקדיהן ומלחיהן יהיו מבני הישוב. ב-1921 הילכה האניה הראשונה – "חלוץ" – בין נמלי מזרח הים התיכון. לא היתה זו אלא ספינת מפרש ממונעת. במשך השנים הצטרפו אליה ספינות ואניות רבות. רבות מאניות אלה שהיו שייכות לישוב היהודי, טובעו במלחמת העולם השנייה, ועמהן מלחים יהודים מארץ ישראל.

ב-1940 החליטה ההגנה לפתוח בקורסים הראשונים לימאים. מבין בוגרי קורסים אלה יצאו לאחר מכן כ"ג יורדי הסירה, אשר ירדו למצולות שעה שהיו בשליחות מבצעית מטעם בנות הברית נגד מטרות בסוריה של וישי. שלוש שנים לאחר מכן, ב-1943, הוקמו הפלוגות הימיות של הפלמ"ח. עיקר מעיינן של הפלוגות הימיות היה נתון לעליה ב'. בהבאת המעפילים היה עליהם להתמודד עם הצי הבריטי בים התיכון, ואף יכלו לו.

מבין אנשי הפל"ם באו ראשוני המפקדים בחיל הים. אליהם הצטרפו הצעירים ששרתו בצי הבריטי במלחמת העולם ואחרים שעשו בארגוני נוער ימיים. מ"צי הצללים" הוצאו ספינות ישנות ואלה הפכו לאניות המלחמה הראשונות של חיל

הים. הספינה הראשונה שהשתמשו בה למטרות הימיה היתה ספינת דייג – „דרום אפריקה” – שצוידה במקלעים ובעמדות של שקי חול. לאחר חדשים מספר צורפו אליה האניות „הגנה” ו„גזרוד”, שעל כל אחת מהן הועלה תותח ישן בקוטר 65 מ"מ. הציוד לא מנע מאנשי חיל הים לצאת למבצעים שונים במלחמת הקוממיות. בין השאר השתתפו בהפגזת מטרות מן הים ובמתן סיוע לחיל הרגלים, ואף הצליחו לטבע את אניית הדגל של הצי המצרי.

אחרי המלחמה הובאו הפריגטות, שהיו מהירות יותר וחמושות טוב יותר. לאחר מכן נרכשו שתי משחתות – „אילת” ו„יפו”. אליהם צורפה אחרי מבצע קדש המשחתת „חיפה” (איברהים אל אואל), שנתפשה מידי המצרים שעה שניסתה להפגז את חיפה. חיל הים המשיך לגדול: בדצמבר 1958 הביא צוות ישראלי את הצוללת „תנין” מאנגליה. הוקמו שייטת הצוללות ושייטת הטורפדות. שתי אניות מחיל הים עשו דרכן במסע ארוך מסביב ליבשת אפריקה עד לים סוף ולאילת. אניות החיל יצאו לביקורים קבועים בנמלים זרים, מנמלי הים התיכון ועד לארצות הברית, ונתקבלו באהדה רבה על ידי המארחים ויהודים רבים. המספנות של החיל גדלו משנה לשנה ושעה שמספנות ישראל בנו לראשונה נחתות טנקים בישראל, עסקו מספנות החיל בשיפוץ של צוללות.

במלחמת ששת הימים הוכיח חיל הים מה רבה תושייתו והעזתו. בפעולות המנע שלו הטיל חיתתו על ציי האויב. חיל הים המצרי הסתגר בנמליו על אף יתרונו בכמות כלי השייט והנשק שעמד לרשותו. היה זה השגו הגדול של חיל הים הישראלי. אך בכך לא אמר די. חיל הים יום פעולות ולא נרתע מלחדור למימי האויב ולתונן נמליו. אנשי הקומנדו הימי חדרו לנמלי אלכסנדריה ופורט סעיד ופגעו בכלי השייט של הצי המצרי. ספינות חיל הים פגעו בספינות טילים והניסו צוללות אויב. אנשי חיל הים היו הראשונים שנחתו בשארם א-שייך.

הגבולות היבשתיים נתקצרו אחרי מלחמת ששת הימים, אך החופים של ישראל התארכו פי 5. נוספו משימות חדשות לחיל הים ועתה עליו לשמור על כאלף ק"מ גבולות ימיים. המלחמה תמה, אך הסכנות בהן עומד חיל הים במסגרת משימותיו לא קטנו. המשחתת „אילת" טובעה באחד מסיוריה ורבים ממלחיה נפלו על משמרתם. גם איתני הטבע הכבידו ידם והצוללת החדשה – „דקר" – ירדה למצולות עם אנשיה ומפקדיה שעה שחתרה לנמל המולדת. אך ההתנדבות לחיל הים נמשכת ומתגברת, והכל דרוכים עתה לקראת הקמת המערך החדש בחיל – מערך שיהיה מבוסס על ציוד חדיש ונשק משוכלל.

זאב שיף

from the Egyptians during the Sinai Campaign, when trying to shell Haifa. The Navy continued to grow: in 1958 an Israel crew brought the "Tanin", Israel's first submarine from England. A flotilla each of submarines and torpedo boats was set up. Two ships of Israel's Navy made a long voyage along the African continent on their way to the Red Sea to Elat. Israel naval units paid regular visits to foreign ports on the Mediterranean coast and in the United States. The Navy's docks were growing as well year by year.

In the Six-Day-War the Navy demonstrated its resourcefulness and daring. Its preventive operations frightened the enemy fleets. The Egyptian Navy confined itself to its ports, in spite of its superiority in the number of vessels and the arms at its disposal. This was the outstanding achievement of the Israel Navy. But it was not yet satisfied with this. It initiated operations and did not hesitate to enter enemy territorial waters and ports. Naval Commandos penetrated into the harbors of Alexandria and Port Said, and damaged Egyptian Naval vessels. Units of the Israel Navy hit rocket-carrying boats and put enemy submarines to flight. Members of the Israel Navy were the first to land in Sharm-esh-Sheikh.

Shorter borders were the outcome of the Six-Day-War, but Israel's coastline became five times longer. The Navy was entrusted with new tasks, now being obliged to keep watch along a sea shore of almost 1000 kilometers. The war is over, but the dangers facing the Navy have not diminished.

The destroyer "Elat" was sunk during one of its patrols, and many of its men gave their lives on duty. But natural forces, too, laid hands on Israel's Navy; the "Dakar", Israel's newest submarine being devoured by the sea together with all its crew, while on the way to its home port. But volunteers in ever increasing numbers continue to join the navy. Each and everyone is ready for the realignment of the Navy, an alignment based on modern equipment and improved arms.

Z. S.

history" were fought in Sinai. On the Golan Heights the armoured force broke through the Syrian fortifications, and in Jordan it rapidly opened the way to the heart of Judea and Samaria. A new figure of speech was created by Zahal: in the rhythm of Armour. It was a short war, much to the credit of Zahal's armour; a short war preceded by prolonged preparations. Steel won, but behind it was the man handling it, the man operating steel, without whom iron and gun are worthless. The enemy, too, has a lot of armour, but the "armoured men" of Zahal, in the regular army as well as among the reserves, are better and more efficient.

THE ISRAEL NAVY

The navy is not one of the major forces, but its roots may be traced as far back as the years before the establishment of the State of Israel, to the times of the "shadow navy" of the "ma'apilim" ships (the "blockade-runners" which brought Jewish Immigrants before 1948) and the merchant fleet of the Jewish community of Eretz Yisrael.

Together with the efforts to establish agricultural settlements, endeavours have been made to capture the sea. Both individuals and companies tried to acquire ships whose captains and sailors should be recruited from the Yishuv. In 1921 the first ship — the "Halutz" — sailed between the ports of the Eastern Mediterranean. This was but a motorised sailing ship. In the course of the years it had been joined by many more ships and boats. Quite a number of these vessels, were sunk during the Second World War, many Jewish sailors going down with them.

In 1940 the Haganah decided to organise the first courses for sailors. Among them were those twenty-three mariners who met their death in the depths of the sea while in action on behalf of the Allies against targets of Vichy-ruled Syria. Three years later, in 1943, the first naval units of the Palmach — the striking force of the Haganah — were raised. The first commanders of the Israel Navy came from these forces. They were joined by young men who had served in the British Navy during the World War, and by others who had been trained in seafaring youth organisations. The old ships were selected out of the "shadow fleet", becoming the first warships of the Navy. The first ship used for fighting purposes was a fishing vessel — the "South Africa" — which was equipped with machine guns and sand bag positions. Several months later the "Haganah" and the "Wedgwood" were added to them, each equipped with an old 65-millimeter field-gun. This old-fashioned equipment did not prevent the Navy from going into action during the War of Independence. It took part in various operations, such as shelling targets from the sea, and giving support to the infantry: it even succeeded in sinking the flag ship of the Egyptian Navy

The faster and better armed frigates were introduced after the war. Later on two destroyers were added — the "Elat" and the "Yaffo". These two were joined by the "Haifa" (ex-Ibrahim el Awal), a destroyer captured

THE ARMoured CORPS

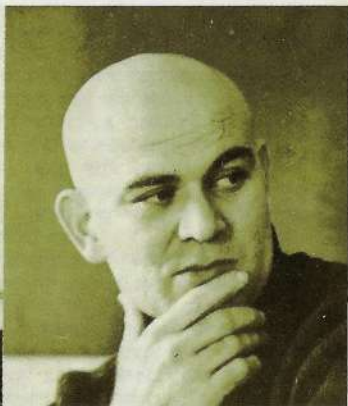
The armoured corps of Zahal, Israel's Defence Army, has gone a long way until reaching its present strength and level. The Israel armoured force has attained widespread fame and respect, but it had to overcome many an obstacle until getting this far.

Like many other forces of Zahal, the roots of the armoured force may be traced back to Haganah times, when watchmen and mobile patrols were using armoured cars during the 1936-1939 riots. The first corner stone for the armoured forces of Zahal was laid during the War of Independence and the events preceding it. These forces grew out of nothing. They originated from the so-called "sandwich armoured cars", — trucks and buses protected by steel plates with wooden plates in between. These primitive armoured cars escorted supply convoys to Jerusalem and isolated settlements. They bore the main burden in the fight for the vital routes of communication.

The first tanks of Zahal appeared in the War of Independence. These were tanks taken mostly from junk heaps of the Second World War: Shermans, some Hotchkiss Tanks, and two Cromwells. The first tank was operated from a truck. These tanks were joined by troop carriers, and thus the 8th Brigade came into being, the first armoured brigade of Zahal. These armoured columns liberated such places as Nazareth, and helped to put the final touch on "Horeb" — the concluding phase of the war, when forces of the Israel Defence Army penetrated into the Sinai Peninsula, as far as Abu Agheila. Up till the Sinai Campaign in 1956, Zahal toiled to determine the course the armoured corps should take. In 1954 the armoured forces were given the status of a corps. New units were established and new tanks acquired, such as AMX 13 tanks and Sherman, whose guns were exchanged. New courses were inaugurated and men were sent to friendly countries for training. The Sinai Campaign turned the Israeli armour into an accomplished fact. It was the armoured force which decided the battle, and its men were the first to reach the Suez Canal, within seven days from the outbreak of hostilities. No one has ever doubted since then, that the armour is Zahal's iron fist. The armoured corps has become the decisive shock troop among the land forces, and therefore it has since then received first priority. From the Sinai Campaign up to the Six-Day-War, Zahal has turned into an armoured force, mainly based on armoured divisions. Tanks constitute but part of these divisions.

Along with them the armoured infantry, the self-propelled artillery, the pioneers, the ordnance and quartermaster units started operating. New armoured units were organised, mostly comprising reserve troops. Centurions and Pattons were acquired, the Sherman was equipped with the newest 105-millimeter gun and a Diesel engine. The quality was improved on, with regard to the material as well as to the professional standard. Large-scale manoeuvres were held together with other corps and formations. Border incidents in connection with attempts to divert the Jordan found the armoured fighting forces ready for action.

The Six-Day-War showed the armoured corps at the peak of its development and amply proved that it had adopted the right way. Thanks to the three armoured divisions operating in Sinai it was possible to smash the large Egyptian Army — within 4 days. The largest battles in "armoured

THE ARTISTS — ABIGAIL & ITZHAK YORESH

Itzhak Yoresh writes:

"Both of us were born in 1937, Abigail immigrated to Israel from Rumania in 1947, I was born in Haifa.

We met in the "Bezalel" Art School both studying in the Graphics Department of the school. After the conclusion of our studies, in 1957, we got married and since then have been working together as graphic artists.

Till about two years ago I taught graphic art, first in the Hannah-Jaffe Vocational School in Tel-Aviv, and then at the "Bezalel" School in Jerusalem. In addition we were occupied with various sidelines of applied art, but we saw our main task in illustration and the drawing of posters. In recent years we have specialised in the production of animated films, and of late established a studio for drawing and photographing such films serving purposes such as training, propaganda, entertainment and publicity."

הציירים: אביגיל ויצחק יורש

יצחק יורש כותב:

"שנינו ילידי שנת 1937. אביגיל נולדה בטרנסיל-בניה, ועלתה לארץ ב' 1947, אני נולדתי בחיפה.

נפגשנו בבית"ס "בצלאל" בתקופת למודינו במחלקה לגרפיקה. בשנת 1957 לאחר סיום הלמודים נישאנו ומאז אנו עובדים יחד כגרפיקאים.

עד לפני כשנתיים עסקתי בהוראת גרפיקה, תחילה בבית"ס המקצועי תיכוני ע"ש חנה יפה בת"א ולאחר מכן בבית"ס "בצלאל" בירושלים. בנוסף לזה עסקנו בענפים שונים של הגרפיקה השמושית, אך את עיקר יתודנו ראינו באילוסטרציה ובציור כרוזות. בשנים האחרונות התמחיתנו בבצוע סרטים מצוירים ולאחרונה אף הקמנו אולפן לציור וצלום סרטים כאלה למטרות הדרכה, הסברה, בידור ופרסומת.